

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. (૨૦૦૪)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર-૩ : એકાંકી સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ :

- (૧) 'મદિયાનાં પ્રતિનિધિ એકાંકી' : સં. બળવંત જાની
- (૨) 'ચિનુ મોદીનાં પ્રતિનિધિ એકાંકી' : સં. સતીશ વ્યાસ

અભ્યાસના મુદ્દાઓ :

૧. સાહિત્યકલામાં સ્વરૂપની વિભાવના
૨. જે તે સાહિત્યસ્વરૂપનાં લક્ષણો
૩. મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓ
૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં એનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
૫. સાંપ્રત સ્થિતિ

સૂચના : આ કૃતિમાંથી પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો પૂછાશે નહીં.

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. 'એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી' : સં. જ્યેંત કોઠારી
૨. 'આધુનિક એકાંકી' : સતીશ વ્યાસ
૩. 'ચૂનીલાલ મદિયા' : બળવંત જાની
૪. 'એકાંકી : સ્વરૂપ અને વિકાસ' : મફત ભાવસાર
૫. 'શૈલી અને સ્વરૂપ' : ઉમાશંકર જોશી.

પ્રશ્નપત્ર-૪ : ગ્રંથકાર રાવજી પટેલ :

૧. 'રાવજી પટેલનાં કાવ્યો' : સં. રધુવીર ચૌધરી
૨. 'અશુદ્ધર'

અભ્યાસના મુદ્દાઓ :

૧. લેખકના જન્મ સમયની સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ, લેખકના વ્યક્તિત્વ ઘડતરનાં પરિબળો
૨. લેખકનું સાહિત્ય સર્જન (મુખ્ય કૃતિઓ)
૩. લેખક તરીકેની વિશેષતાઓ, લેખકના સાહિત્યિક કાર્યનો પ્રભાવ, ઔતિહાસિક અને તાત્ત્વિક દૃષ્ટિઓ લેખકના સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન.

સૂચના : પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો પૂછાશે નહીં.

સંદર્ભગ્રંથો

૧. 'અધતન કવિતા' : રધુવીર ચૌધરી
૨. 'કાવ્યપ્રત્યક્ષ' : ચન્દ્રકાન્ત શેઠ
૩. 'કલાશોર ભરેલું વૃક્ષ' : સં. ચિનુ મોદી - સતીશ વ્યાસ
૪. 'મારા સમકાળીન કવિઓ' : ચિનુ મોદી
૫. 'ચન્દ્રકાન્ત બક્ષીથી ફરો' : સુમન શાહ.

પ્રશ્નપત્ર-૫ : મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો છતિહાસ :

આ પ્રશ્નપત્રમાં નીચે પ્રમાણે પાંચ વિભાગો રહેશે.

પ્રત્યેક વિભાગમાંથી ૧૪ ગુણનો એક એવા પાંચ પ્રશ્નો પૂછવાનું રાખવું.

- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં પ્રમુખ લક્ષણો
- (૨) મધ્યકાલીન સાહિત્યને પ્રેરનારાં રાજકીય તંત્ર જ સાંસ્કૃતિક પરિબળાનો જ્યાલ
- (૩) મધ્યકાલીન સાહિત્યના મુખ્ય પ્રવાદાનાં પરિચય
૨. પ્રાગ્-નરસિંહ યુગની કૃતિઓ અને સાહિત્યકારો
૩. નીચેના સર્જકાનાં અભ્યાસ :

કેમચંડાચાર્ય, નરસિંહ, મારાં, લાલચા, અખાં, પ્રમાણંદ, શામણ અને દ્વારામ.

૪. સાહિત્ય-સ્વરૂપોનો અને કૃતિઓનો પરિચય :
૧. રાસ, ફાગુ, પ્રબંધ, પદવાર્તા અને આભ્યાસ .
  ૨. 'ભરતેસર બાહુભલિરાસ', 'શૂરિથૂલિભન્ડ ફાગુ', 'નેમિનાથ ચતુર્ઘટિકા', 'વસંતવિલાસ', 'કાન્દડેમબંધ', 'હંસાઉલી', 'કાંદબરી' (ભાલશ કૃત).
  ૩. નીચેના પ્રવાહનું વિહંગવાલોકન :
    - (૧) ભાવભક્તિની કવિતા (૨) ભક્તિબોધની કવિતા
    - (૩) ભક્તાચારિત્રની કવિતા અંગે ખાલ આપી.
    ૧. ભક્તિપ્રવાહની કવિતાના સર્જકો અને કૃતિઓનો ઉલ્લેખ થાય તે રીતે અભ્યાસ
    ૨. જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાના પ્રવાહનું દર્શન અને એના કવિઓ અને કર્તાઓનો અભ્યાસ
    ૩. આભ્યાસાત્મક કૃતિઓનો અને ચરિત્રાત્મક કૃતિઓનો પ્રવાહલક્ષી અભ્યાસ
    ૪. ગધસાહિત્ય અને લોકસાહિત્યનો પરિચય.

કેટલંક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો છતિહાસ ભાગ ૧ અને ૨ : ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી (મધ્યકાળીન) સાહિત્ય : અનંતરાય રાવળ
૩. ગુજરાત એન્ડ ઇંડસ લિટરેચર : ક. મા. મુનશી
૪. ગુજરાતી સાહિત્યની રૂપરેખા - ૧ : વિજયરાય વૈદ
૫. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ૧ : ધીરુભાઈ ઠાકર
૬. મધ્યકાળીન સાહિત્ય સ્વરૂપો : ચન્દ્રકાન્ત મહેતા - મંજુલાલ મજમુદાર
૭. નભોવિદાર : રા. વિ. પાઠક

પ્રશ્નપત્ર-૭ : (અધિક ગોક્રા) :

'વર્ષા અડાલજાની શ્રેષ્ઠ વાતાવો' : સં. ઇલા મહેતા

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પૂર્વપર સંદર્ભના પ્રશ્નો પૂછી શકાશે. સ્વરૂપગત પ્રશ્નો પૂછાશે નહીં.